

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget indebærer, at tilskuddet til hjælpeordninger skal beregnes således, at handicap-hjælperne på enhver måde kan modtage samme aflønning som hjemmehjælpere, herunder bl.a. anciennitetstillæg, fuld løn under sygdom, fuld løn under barsel, tillæg for skiftende arbejdstider, pensionsopsparing og relevant efteruddannelse.

I enkelte tilfælde skal tilskuddet beregnes med et højere beløb, idet det kan være nødvendigt, at brugerne af hjælpeordningen kan ansætte hjælpere med f.eks. en anden/højere uddannelse.

I dag kan den enkelte bruger af hjælpeordningen ikke tilbyde aflønning af sine hjælpere på samme niveau, som hjemmehjælpere aflønnes, fordi det udmålte tilskud ikke er tilstrækkeligt. Konsekvensen er, at den gruppe borgere, der efter lovgivningen har et massivt behov for hjælp, serviceres af medarbejdere med en markant lavere aflønning end både kommunens egne hjemmehjælpere og de hjælpere, som den enkelte selv antager efter andre bestemmelser i serviceloven (f.eks. reglerne i servicelovens § 95 om kontant tilskud ved behov for hjælp mere end 20 timer ugentligt).

Lovgivningens øvrige krav til arbejdsgivere om f.eks. forsikringer, ansættelseskontrakter og arbejdsmiljø gælder også for brugere af hjælpeordninger. Udgifter hertil skal i dag dækkes af det tilskud, som kommunerne udmåler i forhold til den enkelte brugers behov.

Servicelovens § 96 indeholder reglerne for hjælpeordninger til pleje, overvågning eller ledsagelse til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk funktionsevne, der har et aktivitetsniveau, som gør det nødvendigt at yde en ganske særlig støtte, og som selv er i stand til at administrere hjælpeordningen, herunder at ansætte den nødvendige hjælp og være ansvarlig for den daglige arbejdstilrettelæggelse.

Ca. 1.200 personer er bevilget en sådan hjælpeordning. Det gennemsnitlige timetal udgør 90-100 timer pr. uge. Hjælpeordninger ydes derfor med stor variation i timetallet med 24 eller flere timer i døgnet som den ene yderlighed og med 4-5 timer i døgnet som den

anden yderlighed. Det antages, at der er godt 4.000 fuldtidsstillinger i hjælpeordningerne, men at det faktiske antal ansatte handicaphjælpere er godt 6.000 som følge af deltidsarbejde i et vist omfang.

Udgiften til hjælpeordninger udgjorde i 2005 knap 970 mio. kr. årligt. Udgiften til den enkelte hjælpeordning udgør således knap 800.000 kr. årligt inklusive udgifter til administration i forbindelse med lønudbetaling m.v.

Hjælpeordningen er den enkeltforanstaltning i den sociale lovgivning, som har haft størst betydning for den normalisering af tilværelsen for personer med en funktionsnedsættelse, som er sket gennem de seneste årtier.

Hjælpeordningen er oprindeligt udviklet i Århus Kommune i sidste halvdel af 70'erne, hvor den medførte, at et stort antal personer med en betydelig nedsat funktionsevne blev i stand til at forlade institutionerne, som mange ellers havde levet i gennem hele deres liv, og at leve et selvstændigt liv i en almindelig bolig på linje med andre mennesker i forbindelse med uddannelse, arbejde, social og kulturel deltagelse m.v.

Tilskuddet blev oprindeligt af Århus Kommune fastlagt som hjemmehjælperløn, idet antagelsen var, at kommunens besparelse skulle stilles til rådighed for den enkelte bruger af hjælpeordningen, således at han eller hun kunne tilbyde handicaphjælperne samme løn, som kommunen udbetalte til sine egne hjemmehjælpere.

Siden da er der imidlertid sket en udvikling af de elementer, som indgår i aflønningen af hjemmehjælpere, således at der bl.a. også er indført fuld løn under sygdom, fuld løn under barsel og pensionsordninger, men uden at elementerne i handicaphjælpernes aflønning har kunnet øges tilsvarende, fordi tilskuddet/betalingen til aflønning efter servicelovens § 96 i praksis ikke indeholder disse yderligere elementer.

Det skaber en ubalance i ansættelsesforholdet, at brugeren af hjælpeordningen er nødsaget til at ansætte hjælpere på væsentligt ringere vilkår end ansatte i sammenlignelige stillinger. Dertil kommer en berettiget frygt for, at de ansatte føler sig tvunget til at opsig